

ARTAN KURUMSAL KALİTE İŞSİZLİĞİ AZALTIR MI? OECD ÜLKELERİNDEN KANITLAR

Does Increased Institutional Quality Reduce Unemployment? Evidence from OECD Countries

Özlem ÖZTÜRK ÇETENAK*

Öz

Makroekonomik istikrarın sağlanması için uygulanan iktisat politikalarının başarısı, ülkedeki kurumsal yapı ile yakından ilişkilidir. İyi şekilde tasarlanmış politikaların bile sağlam bir kurumsal alt yapıyla desteklenmediği süreçte başarısızlık ihtimali olduğunu vurgulayan çalışmaların sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Bilindiği üzere ülkelerin temel makroekonomik problemlerinden bir tanesi işsizliktir. İşsizliği azaltmak için uygulanan politikaların kurumsal göstergelerin iyi olmadığı ülkelerde başarı şansı düşüktür. Örneğin işe alımlarda liyakat yerine kayırmacılığın olduğu ülkelerde istihdam politikaları etkin işlemeyecektir. Yine hukukun üstünlüğü söz konusu değilse iş sözleşmeleri işlevini yerine getiremeyecektir. Bu çalışmanın amacı 38 OECD üyesi ülkede 2002-2019 dönemi için işsizlik ile kurumsal kalite arasındaki ilişkiyi incelemektir. Analizde kurumsal kalite göstergesi olarak, Dünya Bankası tarafından yayımlanan “Dünya Yönetişim Göstergeleri” (WGI-The Worldwide Governance Indicators) kullanılmıştır. Öncelikle WGI göstergeleri temel bileşenler analizi (PCA) ile birleştirilerek tek bir endeks halinde getirilmiştir. Bu endeks ve her bir alt bileşenin ayrı ayrı işsizlik üzerindeki etkisi Dricol Kraay Dirençli Hatalar Tahmincisi yöntemi ile analiz edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre kurumsal kalite arttıkça, işsizlik oranı azalmaktadır.

Anahtar

Kelimeler: İşsizlik, Yönetişim Kalitesi, Kurumsal Altyapı, Panel Veri Analizi.

JEL Kodları:

H50, E60, C33.

Keywords:

Unemployment, Governance Quality, institutional infrastructure, Panel Data Analysis.

JEL Codes:

H50, E60, C33.

Abstract

The success of the economic policies implemented to ensure macroeconomic stability is closely related to the institutional structure in the country. The number of studies emphasizing that even well-designed policies are likely to fail unless they are supported by a solid institutional infrastructure is increasing day by day. As it is known, one of the main macroeconomic problems of countries is unemployment. The chances of success of policies implemented to reduce unemployment are low in countries where institutional indicators are not good. For example, employment policies will not work effectively in countries where there is nepotism rather than merit in recruitment. Again, if the rule of law is not in question, employment contracts will not be able to fulfill their function. The aim of this study is to examine the relationship between unemployment and institutional quality for the period 2002-2019 in 38 OECD member countries. The World Governance Indicators (WGI) published by the World Bank were used as the institutional quality indicator in the analysis. First of all, WGI indicators were combined with principal components analysis (PCA) to form a single index. This index and the effect of each subcomponent on unemployment separately were analyzed using the Dricol Kraay Resistive Error Estimator method. According to the results of the analysis, as the institutional quality increases, the unemployment rate decreases.

* Doç. Dr., Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, Türkiye, ozlemcetenak@ohu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-4959-6031

Makale Geliş Tarihi (Received Date): 18.06.2022 Makale Kabul Tarihi (Accepted Date): 21.12.2022

Bu eser Creative Commons Atf-Gayri Ticari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

1. Giriş

Temel makroekonomik göstergelerinden biri olan işsizlik sorunu, gelişmiş ve gelişmekte olan tüm ülkeler için önemli bir konudur. İktisat teorisi açısından bakıldığında, işgücü piyasasının öncü role sahip olduğu görülmektedir. İşgücü piyasasına ait bir olgu olan işsizlik; kaynak tahsisinde verimsizliğe işaret etmesi, yarattığı sosyolojik problemler ve siyasi sonuçlarla önemini korumaktadır.

1950’lere kadar ülkeleri ilgilendiren temel ekonomik problem tam istihdamı yakalarken aynı zamanda bölüşümde adaleti sağlamak olmuştur. Ancak Büyük Buhran ve ardından yaşanan II. Dünya Savaşı ile artık bu hedeflere ulaşmak zorlaşmıştır. 1970’lerde Petrol kriziyle birlikte ortaya çıkan ekonomik durgunluk ve üretim maliyetlerindeki artış istihdam-işsizlik olgusunu ekonomik ve sosyal sorunların merkezine yerleşmesine neden olmuştur. 1980 sonrası küreselleşmenin hız kazanmasıyla birlikte uluslararası rekabetin artması, hızlı teknolojik gelişme, üretim ve yatırım seviyelerinin azalması, yatırımların dünyaya dağılımı ve nüfus artışı gibi nedenler işgücü piyasasının bozulmasını tetiklemiştir (Ferrera vd., 2001).

Makro ekonomik açıdan sorun olarak kabul edilen işsizlik oranı, ekonomide çalışmak isteyip de iş bulamayan iş gücünün toplam işgücüne oranlanmasıyla hesaplanır. Ancak bu hesaplama eksik bulunmuş bu nedenle işsizliğin uluslararası tanımı yapılırken üç kriter belirlenmiştir. Bu kriterlere göre bir kişinin işsiz sayılabilmesi için; kişinin referans döneminde istihdam edilmemiş olması, son zamanlarda aktif olarak iş arayışında olması ve geçmişte bir iş teklif edilmişse ilgili referans döneminde işe başlamamış olması gerekir (Sylla, 2010: 28).

Hükümetin ve politika yapıcıların makro ekonomik performansla ilgili hassasiyeti, ülkelerinin işsizliği önleme adına aldığı tedbirlerde, işgücü piyasaları ile ilgili regülasyonlarda kendini göstermektedir. Günümüzde gelişmişlik düzeyinden bağımsız tüm ülkelerin temel sorunlarından biri olan işsizlik artık, küresel, kalıcı, yapısal ve yaygın bir hal almıştır.

Ancak tüm ekonomik sorunlar gibi işsizlik sorunu da sadece iyi politikalar dizayn ederek ortadan kaldırılamaz. Hızla yükselen kurumsal iktisat yazını, ekonomi politikalarının başarısının kurumsal alt yapının yeterli olmadığı ülkelerde sınırlı kalacağına işaret etmektedir. Örneğin işgücü piyasaları ile ilgili düzenlemeler, düzenleyici kurumlar yeterli ve doğru çalışmıyorsa piyasa lehine sonuçlar üretemeyecektir. Bu nedenle ülkelerin sahip olduğu ekonomik koşulların yanı sıra kurumsal kalitesi de işsizlik sorunu ile mücadelede önemli bir role sahiptir.

Kurumsal kalite göstergeleri iki farklı şekilde rapor edilmektedir. Bunlardan birisi göstergelerin yaklaşık -2,5 ile 2,5 arasında değişen standart normal değerleridir. Diğeri ise 0 ile 100 arasında değişen sıralama değerleridir. Yüksek değerler yönetişimin daha iyi olduğu, düşük değerler ise yönetişimin daha kötü olduğu şeklinde yorumlanmaktadır. (Kaufman vd., 2010: 12). Yönetişimin göstergesi niteliğindeki altı değişken aşağıdaki gibi tanımlanmaktadır (Kaufman vd., 2010: 4):

- i. İfade Özgürlüğü ve Hesap Verilebilirlik: Bir ülkede vatandaşların kendi hükümetlerinin seçimine katılımının, ifade özgürlüğünün, tarafsız medyanın ve örgütlenme özgürlüğünün ne ölçüde olduğuna dair algıları belirtmektedir.
- ii. Politik İstikrar ve Şiddetin/Terörizmin Yokluğu: Politik veya terörizm kaynaklı şiddet olaylarının hükümetin istikrarını bozma veya bu yollarla hükümetin devrilme ihtimallerine ilişkin algıları içermektedir.

- iii. Hükümet Etkinliği: Hükümetin kamu hizmetlerini sunma ve uygulama kalitesine, bu uygulamaların politik baskılardan ne kadar bağımsız olduğuna, kamu politikalarının kaliteli bir şekilde oluşturulmasında ve uygulanmasında bunlara olan bağılılığına dair algıları kapsamaktadır.
- iv. Düzenleyicilik Kalitesi: Hükümetin özel sektörün gelişimine katkı sağlayan, bu süreçte özel sektörü teşvik eden sağlam politikalar oluşturma ve uygulama yeteneğine dair algılardan oluşmaktadır.
- v. Hukukun Üstünlüğü: Toplumdaki birimlerin toplumsal kurallara olan güven derecesine, bu kurallara ne derece uyduklarına olan algıları içermektedir. Aynı zamanda sözleşmelerin uygulanması, mülkiyet haklarının kalitesi, toplumsal suçların oluşma ihtimaline karşın kolluk kuvvetleri ve mahkemelere olan güven gibi konuları da kapsamaktadır.
- vi. Yolsuzluğun Kontrolü: Küçük veya büyük çaplı yolsuzluklara ek olarak kamu gücünün ne ölçüde özel kazanç için kullanıldığına dair algıları ölçmektedir.

Ülkenin yönetim kalitesi yolsuzluk, mülkiyet haklarına saygı, iyi ekonomik politikaların tanımlanması, siyasi istikrar gibi faktörler aracılığıyla işsizliği etkiler (Abrams, 1999; Battaglini ve Coate, 2011; Bouzid, 2016; Mark ve Nwaiwu, 2015). Yönetişim ve işsizlik arasındaki ilişki literatürde dolaylı olarak incelenmiştir. En çok tartışılan konulardan biri yolsuzluk ve bunun işsizlik üzerindeki etkisidir. Yolsuzlukla mücadelede başarılı iç kontrol ve denetim mekanizmalarından yoksun ülkelerde rüşvet nedeniyle işe alımlar liyakata dayalı olarak yapılmamakta bu da kamu yararına olanın yapılmasına engel olmaktadır (Dreher vd., 2007; Bouzid, 2016).

Ayrıca yolsuzluğun yüksek oranda yozlaşmış bir ortamda, yabancı aktörler yerli piyasalarda yatırım yapma ve iş fırsatları yaratma konusunda daha isteksizdir. Yolsuzluk, iş yapma maliyetini artırır (yolsuzluk vergisi). Yabancı aktörler arasında, yolsuzluk nedeniyle yerli beşerî sermayenin en verimli sektörlerle tahsisinin verimsiz olduğu algısı, ekonomiye yabancı sermaye girişinin önünde bir engel teşkil ederek, yatırımların azalmasına ve işsizliğin artmasına neden olmaktadır (Salami, 2013; Bouzid, 2016).

Bazı gelişmekte olan ülkelerde yaygın olan yolsuzluk, işgücünün büyük bir bölümünün resmi ekonomiden ayrılmasına yol açmakta ve böylece işgücünden alınan gelir vergisi gelirlerini azaltarak, hükümetin yeni iş yaratma kapasitesini düşürüp, işsizlik oranını artırmaktadır. Yolsuzluğun artmasıyla birlikte kayıtlı sektörden kayıt dışı sektöre kayma gerçekleşerek, bölümlere ayrılmış ve aynı işe farklı ücretlerin ödendiği bir işgücü piyasası ortaya çıkmaktadır (Schultz, 1999).

Yolsuzluğun işgücü piyasasında bozulmaya neden olabileceği ve bunu sürdürebileceği bir başka kanal da hükümet harcamalarının tahsis edilmesidir. İnsan sermayesini tahsis etme sürecinde rüşvet arayan yolsuz hükümet yetkilileri, işgücünün eğitime yatırım yapmakla daha az ilgilenmektedir. İşgücünün niteliklerini geliştirmek için eğitime yatırım yapmak bu durumda hükümet yetkilileri için stratejik bir hedef değildir (Ades ve Di Tella, 1997; Mauro, 1998; Bouzid, 2016).

Djankov ve Ramalho (2009) hukukun üstünlüğünün zayıf olduğu ülkelerde işgücü piyasası regülasyonlarının hiçbir etkisinin olmadığını iddia etmektedirler. Gençlerin gelişmesi

için “etkin bir ortam” sağlamanın, hükümetin genç işsizliğiyle mücadelede esas olduğunu savunmaktadır. Eğer hükümet böyle bir ortamı sağlayamıyorsa, genç işsizlik artacaktır.

Özellikle son yıllarda Afrika kıtasında ortaya çıkan şiddet olayları, terörizm ve ayrılıkçı savaşlar kıta ile ilgili çalışmaların yoğunlaşmasına neden olmuştur. Bu çalışmalar kıtada yaşanan şiddet ve terör olaylarının yarattığı güvensizlik ikliminin Afrika’da genç işsizliğin artmasına neden olduğuna dair kanıtlar sunmaktadır (Abe Ndjé vd., 2019).

Bu çalışmanın amacı, kurumsal kalite ve işsizlik arasındaki ilişkiyi incelemektir. Panel veri yönteminin kullanıldığı çalışma, 2002-2019 dönemini ve 38 OECD ülkesini kapsamaktadır. Literatür incelendiğinde, kurumsal kalitenin işsizlik üzerine etkisini araştıran sınırlı sayıda çalışma olduğu görülmektedir. Kurumsal kalitedeki artışın işsizliği azaltmaya yönelik politikaların başarı şansını artıracağına dair bulgulara ulaşılan bu çalışmanın konu ile ilgili literatüre ampirik bir destek sunacağı düşünülmektedir.

2. Ampirik Analiz

Çalışmada, 2002-2019 yılları arasında 38 OECD ülkesi için kurumsal kalite ve işsizlik arasındaki ilişki incelenmiştir ve panel veri yöntemi kullanılmıştır. Ülkeler ve analiz dönemi çalışmada kullanılan verilerin bulunabilirliği kapsamında belirlenmiştir.

Dünya Bankası’nın 1996’dan günümüze kadar yayınlamış olduğu Dünya Yönetişim Göstergeleri (WGI) arasından seçilen Hükümet Etkinliği Endeksi ve Politik İstikrar ve Şiddetin/Terörizmin Yokluğu Endeksi -2.5 ve +2.5 arasında değerler almaktadır. Değerler +2.5’e yaklaştıkça yönetim performansının arttığı, -2.5’e yaklaştıkça performansın azaldığı belirtilmektedir. Hükümet Etkinliği Endeksi; kamu hizmetlerinin kalitesine ve siyasi baskılardan bağımsızlığın seviyesine, politika geliştirme ve uygulama kalitesine ve hükümetin bu türden politikalara bağlılığının güvenilirliğine dair algıları yansıtmaktadır. Politik İstikrar ve Şiddetin/Terörizmin Yokluğu Endeksi; politik istikrarsızlık ve terörizm de dahil olmak üzere siyasi güdümlü şiddet olasılığına dair algıları ölçmektedir (World Bank, 2021).

2.1. Yöntem ve Veri Seti

Bu bölümde çalışmada kullanılan yöntem ve veri seti ile ilgili bilgilere yer verilmiştir. 38 OECD ülkesinde 2002-2019 dönemi için işsizlik ve kurumsal kalite arasındaki ilişki panel veri analizi ile incelenmiştir. Analizde panel veri denklemleri aşağıdaki gibi oluşturulmuştur.

$$TOTUNEM_{it} = \beta_0 + \beta_1 GOVQI_{it} + \beta_2 GDP_{it} + \beta_3 INF_{it} + \beta_4 GOVEX_{it} + u_{it} \quad (1)$$

$i=1, \dots, 38 ; \quad t=1, \dots, 18$

$$TOTUNEM_{it} = \beta_0 + \beta_1 VOAR_{it} + \beta_2 GDP_{it} + \beta_3 INF_{it} + \beta_4 GOVEX_{it} + u_{it} \quad (2)$$

$i=1, \dots, 38 ; \quad t=1, \dots, 18$

$$TOTUNEM_{it} = \beta_0 + \beta_1 POLR_{it} + \beta_2 GDP_{it} + \beta_3 INF_{it} + \beta_4 GOVEX_{it} + u_{it} \quad (3)$$

$i=1, \dots, 38 ; \quad t=1, \dots, 18$

$$TOTUNEM_{it} = \beta_0 + \beta_1 GOVR_{it} + \beta_2 GDP_{it} + \beta_3 INF_{it} + \beta_4 GOVEX_{it} + u_{it} \quad (4)$$

$i=1, \dots, 38 ; \quad t=1, \dots, 18$

$$TOTUNEM_{it} = \beta_0 + \beta_1 REGR_{it} + \beta_2 GDP_{it} + \beta_3 INF_{it} + \beta_4 GOVEX_{it} + u_{it} \quad (5)$$

$i=1, \dots, 38 ; \quad t=1, \dots, 18$

$$TOTUNEM_{it} = \beta_0 + \beta_1 ROLR_{it} + \beta_2 GDP_{it} + \beta_3 INF_{it} + \beta_4 GOVEX_{it} + u_{it} \quad (6)$$

$i=1, \dots, 38 ; \quad t=1, \dots, 18$

$$TOTUNEM_{it} = \beta_0 + \beta_1 COCR_{it} + \beta_2 GDP_{it} + \beta_3 INF_{it} + \beta_4 GOVEX_{it} + u_{it} \quad (7)$$

$i=1, \dots, 38 ; \quad t=1, \dots, 18$

Denklem 1’de yer alan ‘‘TOTUNEM’’ bağımlı değişkeni toplam işsizlik göstergesini, ‘‘GOVQI’’ bağımsız değişken olan kurumsal kalite indeksini, ‘‘GDP’’ yıllık GSYİH büyüme oranını, ‘‘INF’’ enflasyon oranını ve ‘‘GOVEX’’ kamu harcamalarını belirtmektedir. Denklemde ‘‘u’’ hata terimini, birim boyutunu belirten ‘‘i’’ alt indisi 38 ülke sayısından ve zaman boyutunu belirten ‘‘t’’ 18 yıldan oluşmaktadır. Ana model olan 1. denklemde tarafımızca hesaplanmış kurumsal kalite indeksi ‘‘GOVQI’’ bağımsız değişkenini içeren her bir kurumsal kalite göstergesi ayrı ayrı olarak modellenmiş ve analize dahil edilmiştir. Sırasıyla 2. denklemde yer alan ‘‘VOAR’’ bağımsız değişkeni ifade özgürlüğü ve hesap verilebilirliği, 3. denklemde yer alan ‘‘POLR’’ politik istikrar ve şiddetin/terörizmin yokluğunu, 4. Denklemde yer alan ‘‘GOVR’’ hükümet etkinliğini, 5. Denklemde yer alan ‘‘REGR’’ düzenleyicilik kalitesini, 6. denklemde yer alan ‘‘ROLR’’ hukukun üstünlüğünü ve 7. denklemde yer alan ‘‘COCR’’ yolsuzluğun kontrolünü ifade etmektedir.

Analize dahil olan ülkeler sırasıyla; Avustralya, Avusturya, Belçika, Kanada, Şili, Kolombiya, Kosta Rika, Çekya, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Almanya, Yunanistan, Macaristan, İzlanda, İrlanda, İsrail, İtalya, Japonya, Güney Kore, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Meksika, Hollanda, Yeni Zelanda, Norveç, Polonya, Portekiz, Slovakya, Slovenya, İspanya, İsveç, İsviçre, Türkiye, İngiltere ve Amerika Birleşik Devletleri’dir. Çalışmada kullanılan veri seti ve kaynaklar Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Çalışmada Kullanılan Değişkenler ve Veri Kaynakları

Sembol	Değişkenler	Veri Seti	Veri Kaynağı
TOTUNEM	Toplam İşsizlik	İşsizlik Oranı (ILO) (VOAR)* İfade Özgürlüğü ve Hesap Verilebilirlik	Dünya Bankası
GOVQI	Kurumsal Kalite İndeksi	(POLR)* Politik İstikrar ve Şiddetin/Terörizmin Yokluğu (GOVR)* Hükümet Etkinliği (REGR)* Düzenleyicilik Kalitesi (ROLR)* Hukukun Üstünlüğü (COCR)*Yolsuzluğun Kontrolü	Dünya Bankası (WGI)
GDP	GSYİH	GSYİH Büyüme Oranı	Dünya Bankası
INF	Enflasyon	Enflasyon Oranı (CPI)	Dünya Bankası
GOVEX	Kamu Harcamaları	Kamu Kesimi Nihai Tüketim Harcamaları (Yıllık Büyüme Oranı)	Dünya Bankası

*Kurumsal kalite indeksini oluşturan değişkenler 0-100 arasında değişen yüzdelerle sıralama değerleridir. Temel Bileşenler Analizi kullanılarak değişkenlerden tek bir indeks elde edilmiştir. İndeks çalışmada Kurumsal Kalite İndeksi olarak adlandırılmıştır.

Çalışmada panel veri regresyon analizi yapılmadan önce serilerin durağanlığı Levin, Lin ve Chu (LLC) ve Im, Pesaran, Shin (IPS) Birim Kök testleri ile incelenmiştir. Regresyon modellerinde birden fazla bağımsız değişkenin yer alması durumunda değişkenler arasında korelasyon bulunmamalıdır. İki ya da ikiden daha fazla değişkenin birbiriyle olan korelasyon katsayısının yüksek olması söz konusu olduğunda çoklu doğrusal bağlantı problemi meydana gelmektedir. Bu durum ise regresyon sonucunun sapmalı olarak gerçekleşmesine sebep olmaktadır (Cleff, 2019: 375). Bağımsız değişkenlerin her biri için çoklu doğrusal bağlantı derecesini tahmin etmede Varyans Büyütme Faktörü (VIF) değeri elde edilebilmektedir. VIF değeri 10’dan yüksek ise modelde çoklu bağlantı sorununun bulunduğu yorumu yapılmaktadır. (Acock, 2014: 287-288).

Panel veri regresyon analizinde hangi modelin uygun olduğu konusunda bazı ön testler uygulanmaktadır. F testi sabit etkiler (SE) modeli ile Havuzlanmış En Küçük Kareler (HEKK) modeli arasında seçim yapılırken, Breusch and Pagan (1980) LM testi, Rassal etkiler (RE) modeli ile HEKK modeli arasında seçim yapılırken kullanılmaktadır. F testi ve LM testinde temel hipotezlerin reddedilememesi durumunda HEKK modelinin uygun olmadığı sonucuna ulaşılmaktadır. Hausman (1978) spesifikasyon testi, SE ile RE modelleri arasında seçim yapılırken kullanılan en yaygın yöntemdir. Birim etkilerin bağımsız değişkenler ile korelasyonlu olduğunu ifade eden temel hipotezin reddedilmesi durumunda modeller arasında SE modeli uygun modeldir (Das, 2019: 500).

Panel veri modellerinde yer alan varsayımlardan biri de hata teriminin hem birimlere göre hem de birim içerisinde eşit varyanslı olduğudur. Ayrıca hata teriminin otokorelasyonsuz olduğu varsayımı ile birimler arası korelasyon olarak nitelendirilen yatay kesit bağımlılığının olmadığı varsayımı yapılmaktadır. Bahsi geçen varsayımların göz önünde bulundurulmadan model tahminin gerçekleştirilmesi standart hataların sapmalı olmasına, bu durumu ise modelin etkinliğini kaybetmesine yol açmaktadır (Yerdelen Tatoğlu, 2016: 209-211). Bu bilgiler bağlamında değişen varyans, otokorelasyon ve yatay kesit bağımlılığı varsayımlarının incelenmesinde sırasıyla Değiştirilmiş Wald Testi (Greene, 2000), Bhargava ve diğerlerinin (1982) Durbin Watson ve Baltagi ve Wu (1999) LBI testleri, Pesaran (2004) CD Testi kullanılmıştır.

2.2. Ampirik Bulgular

Çalışmanın bu kısmında tanımlayıcı istatistiklerden başlayarak analizden elde edilen bulgulara sırasıyla yer verilecektir. Tablo 2’de yer alan tanımlayıcı istatistiklere göre 38 OECD üye ülkelerinde toplam işsizliğin maksimum değeri 27.47, minimum değeri ise 2.01’dir. Kurumsal kalite göstergeleri incelendiğinde OECD’ye üye ülkelerin ortalama değerleri yaklaşık olarak 70 ile 85 arasındadır. Maksimum değer 100 olduğu dikkate alındığında söz konusu ülkelerin büyük bir kısmında kurumsal kalite göstergelerinin oldukça iyi değerlere sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Tanımlayıcı İstatistikler

Değişkenler	Gözlem Sayısı	Ortalama	Standart Sapma	Minimum	Maksimum
TOTUNEM	684	7.634	4.012	2.01	27.47
GOVQI	684	-5.991	2.281	-7.154	2.864
GDP	684	2.485	3.149	-14.838	25.176
INF	684	2.565	2.996	-4.478	44.964
GOVEX	684	2.442	3.139	-9.986	16.822
VOAR	684	83.570	14.871	24.154	100
POLR	684	70.050	23.628	1.005	100
GOVR	684	84.176	12.568	40.306	100
REGR	684	85.17	11.088	52.040	100
ROLR	684	83.033	15.974	27.403	100
COCR	684	81.655	16.196	18.269	100

2.2.1 Temel Bileşenler Analizi

Çalışmada Kurumsal Kalite İndeksi (GOVQI) Temel Bileşenler Analizi (TBA) yönetimiyle elde edilmiştir. TBA, çok değişkenli bir veri setinin az sayıda değişkenle temsil edilebilecek biçimde dönüşümü sağlayan birim azaltma tekniğidir (Dray ve Josse, 2015). Bu teknik aynı zamanda yüksek oranda korelasyonlu bir değişken grubunu korelasyonsuz bir gösterge grubuna dönüştürmek için oldukça kullanışlıdır. (Asongu ve Nnanna, 2019). Çalışmaya konu olan veriler bağıntısız ana bileşenler tarafından sıkıştırılır. Her bileşen, mevcut değişkenlerin ağırlıklı ortalamasını ifade etmektedir. Özdeğer ise, her bir temel bileşene ilişkin açıklanan toplam verilerdeki varyasyon yüzdesini hesaplamaktadır (Çoban ve Topcu, 2013).

Kurumsal Kalite İndeksi TBA ile oluşturulmadan önce verilerin analiz için uygun olup olmadığı Kaiser-Meyer Olkin (KMO) ve Bartlett Sphericity örneklem uygunluk testleri ile incelenmiştir. Bartlett Sphericity testine $p < 0,001$ olması durumunda verilerin faktör analizi için uygun olduğu şeklinde yorum yapılmaktadır. KMO değerinin çoğunlukla 0,5'ten büyük olması durumunda ise verilerin analiz için uygun olduğu kabul edilmektedir (Malik vd., 2022). KMO katsayısının 1'e yakın değer alması verilerin analize daha uygun olduğu 1'e eşit olması durumunda ise uygunluğun mükemmel olduğu belirtilmektedir (Sharma, 1996: 116). Verilerin uygunluğunun test edilmesinden sonra altı kurumsal kalite göstergesi için TBA ile rotasyon çözümü yapılmaktadır. Her bir bileşene ilişkin özdeğer katsayıları 1'den büyük olmalıdır. Aynı zamanda 1'den büyük özdeğere sahip bileşenler tarafından açıklanan varyansın kümülatif olarak yüzde 60'tan fazla olması gerekmektedir (Malik vd., 2022). Tablo 3'te ön testlerden ve TBA analizinden elde edilen sonuçlar yer almaktadır.

Tablo 3. Kurumsal Kalite İndeksinin TBA ile Ölçümü, KMO ve Bartlett Testleri Sonuçları

Bileşen	Özdeğer	Varyansın Yüzdesi %	Kümülatif %
1	5.206	86.77	86.77
2	0.454	7.58	94.35
3	0.133	2.23	96.58
4	0.109	1.82	98.4
5	0.054	0.9	99.3
6	0.041	0.7	100
KMO Testi	0.895		
Bartlett Sphericity Ki-kare	6431.04		
df.	15		
Sig.	0.000		

Tablo 3 incelendiğinde, Bartlett testi sonuçlarına göre sigma değerinin $0.000 < 0.005$ olması nedeniyle değişkenlerin faktör analizi için uygun olduğu, KMO değerinin ise $0.895 > 0.5$ olması nedeniyle değişkenlerin oldukça uygun olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Tabloda bileşenlerin toplam varyansın ne kadarını açıkladığına bakıldığında, özdeğer oranı 1’den büyük ($5.206 > 1$) olan 1. bileşenin toplam varyansı açıklama değeri yaklaşık olarak %86’dır. Bu rakam yukarıda bahsedildiği üzere açıklanan varyansın kümülatif olarak olması gereken minimum değer olan %60’tan oldukça büyüktür. Dolayısıyla ilk bileşenden elde edilecek indeks diğer tüm değişkenleri açıklamada yeterlidir.

2.2.2. Panel Veri Regresyon Analizi Sonuçları

Tanımlayıcı istatistikler incelendikten ve faktör analizinin uygunluğuna karar verildikten panel veri analizi için gerekli uygulamalar yapılmış sonuçlar aşağıda tablolar yardımı ile tartışılmıştır.

Tablo 4. Değişkenler Arasındaki Korelasyon Matrisi

Değişken	TOTUNEM	GOVQI	GDP	INF	GOVEX
TOTUNEM	1				
GOVQI	-0.3783	1			
GDP	-0.1244	-0.1215	1		
INF	-0.0031	-0.3974	0.1729	1	
GOVEX	-0.2445	-0.0584	0.2817	0.1257	1

Tablo 4 incelendiğinde bağımlı değişken olan işsizlik ile korelasyon katsayısı en yüksek bağımsız değişken kurumsal kalite indeksidir. Ayrıca ana model olan 1.modeli oluşturan tüm bağımsız değişkenler ile bağımlı değişken arasında negatif bir korelasyon olduğu görülmektedir.

Serilerin durağanlığının incelenmesinde kullanılan LLC ve IPS birim kök testleri sonuçları Tablo 5’te yer almaktadır. Birim kök sonuçlarına göre hem LLC hem de IPS test sonuçlarına göre %1 anlamlılık düzeyinde, $H_0: \rho = 1$ “Seri birim kök içermektedir.” hipotezi reddedilmektedir. Buna göre seriler düzeyde $I(0)$ durağandır.

Tablo 5. Levin, Lin-Chu Birim Kök Testi Sonuçları

Değişken	LLC	IPS	Durağanlık Seviyesi
TOTUNEM	-5.859 (0.000)***	-3.504 (0.000)***	I(0)
GOVQI	-5.253 (0.000)***	-1.961 (0.024)**	I(0)
GDP	-13.566 (0.000)***	-11.028 (0.000)***	I(0)
INF	-10.480 (0.000)***	-8.420 (0.000)***	I(0)
GOVEX	-10.533 (0.000)***	-9.575 (0.000)***	I(0)
VOAR	-5.207 (0.000)***	-3.845 (0.000)***	I(0)
POLR	-8.032 (0.000)***	-6.845 (0.000)***	I(0)
GOVR	-7.853 (0.000)***	-5.710 (0.000)***	I(0)
REGR	-5.300 (0.000)***	-2.4115 (0.007)***	I(0)
ROLR	-5.433 (0.000)***	-3.045 (0.001)***	I(0)
COCR	-4.529 (0.000)***	-2.867 (0.002)***	I(0)

“***” işareti %1, “**” %5 anlamlılık düzeyini, parantez dışında yer alan değerler t istatistik değerini, parantez içerisinde yer alan değerler ise p olasılık değerini ifade etmektedir. Tüm doğrusal modeller sabitli ve trendsiz olarak incelenmiştir. Bilgi kriteri olarak Akaike bilgi ölçütü (AIC) kullanılmıştır. GOVQI %5 istatistiksel anlamlılık düzeyine göre raporlanmıştır.

Tablo 6’da değişkenlere ait VIF değerleri yer almaktadır. Tüm bağımsız değişkenlerin VIF değerleri 10’dan küçüktür ve bağımsız değişkenler arasında çoklu doğrusal bağlantı sorunu bulunmamaktadır.

Tablo 6. VIF Testi Sonuçları

Değişken	VIF Değeri	1/VIF Değeri
GOVQI	1.22	0.821
GDP	1.19	0.839
INF	1.11	0.898
GOVEX	1.09	0.914
Ortalama VIF değeri	1.15	

Tablo 7’de uygun modelin seğiminde kullanılan testler yer almaktadır. SE ile HEKK arasında seçim yapmada kullanılan F testi, verilerin birimlere göre değişip değişmediği test etmektedir. %1 anlamlılık düzeyinde ($H_0: \mu_i = 0$) “tüm birim etkiler sıfıra eşittir” hipotezi reddedilmektedir ve HEKK modeli uygun değildir.

Tablo 7. F Testi, Breusch Pagan LM Testi ve Hausman Testi Sonuçları

Testler	Test İstatistiği	Olasılık Değeri
F Testi	29.57	0.000
Breusch-Pagan LM Testi	1926.33	0.000
Hausman Testi	22.80	0.000

RE ile HEKK arasında seçim yapmada kullanılan Breusch-Pagan LM testinde kurulan ($H_0: \sigma_u^2 = 0$) birim etkinin varyansı sıfıra eşittir.” hipotezi %1 anlamlılık düzeyinde reddedilmektedir. RE modeli HEKK modeline tercih edilmektedir

SE ile RE modeli arasında seçim yapmada kullanılan Hausman testi sonuçlarına göre %1 anlamlılık düzeyinde “ H_0 : Açıklayıcı değişkenler ile birim (zaman) etkiler arasında korelasyon vardır.” hipotezi reddedilmektedir. Birim etkiler açıklayıcı değişkenler ile korelasyonludur. Bu durumda SE modeli RE modeline tercih edilmektedir. Tüm bu testler sonucunda SE modeli uygun model olarak belirlenmiştir.

Tablo 8. Değişen Varyans, Otokorelasyon ve Yatay Kesit Bağımlılığı Testleri Sonuçları

Testler	Test İstatistiği	Olasılık Değeri
Wald Testi	13967.88	0.000
Bhargava vd. Durbin Watson Testi	0.383	
Baltagi-Wu Testi	0.587	
Pesaran CD Testi	0.574	0.000

Tablo 8’de SE modeli için temel varsayımların incelendiği testler ve sonuçları yer almaktadır. Değişen varyans problemi Modifiye Edilmiş Wald testi ile analiz edilmiştir ve %1 anlamlılık düzeyinde “ H_0 : birimlere göre sabit varyans.” hipotezi reddedilmektedir. Değişen varyans problemi bulunmaktadır. SE modelinde otokorelasyon probleminin incelenmesinde uygulanan Bhargava ve diğerlerinin (1982) Durbin Watson Testi ile Baltagi-Wu’nun (1999) en

iyi değişmez testi istatistikleri 2’den küçüktür. Dolayısıyla H_0 : “Hata terimleri arasında korelasyon bulunmamaktadır.” hipotezi reddedilmektedir ve otokorelasyon problemi bulunmaktadır. SE modelinde Pesaran CD (2004) testi ile yatay kesit bağımlılığı problemi test edilmiştir. %1 anlamlılık düzeyinde “ H_0 : Birimler arası korelasyon yoktur.” hipotezi reddedilmektedir ve modelde yatay kesit bağımlılığı sorunu bulunmaktadır.

Panel veri regresyon analizinde yukarıda yer alan problemler bulunmaktadır. Fakat Driscoll ve Kraay (1998) dirençli hata tahmincisi ile bu problemlerin varlığında dahi parametre tahminleri değişmeden, standart hataların düzeltilmesini sağlayan uygun yöntemler ile model tutarlı bir şekilde tahmin edilebilmektedir. Tablo 9’da SE modeli için Driscoll-Kraay Standart Hatalar Tahmincisi yöntemi ile gerçekleştirilen regresyon sonuçları bulunmaktadır.

Tablo 9. Driscoll-Kraay Dirençli Hata Tahmincisi Sonuçları

TOTUNEM	1. Model	2. Model	3. Model	4. Model	5. Model	6. Model	7. Model
GOVQI	-2.034*** (0.001)						
GDP	-0.097** (0.013)	-0.100** (0.016)	-0.093** (0.020)	-0.094** (0.022)	-0.118*** (0.002)	-0.125*** (0.001)	-0.101** (0.010)
INF	-0.203** (0.036)	-0.193** (0.039)	-0.185** (0.045)	-0.208** (0.031)	-0.193** (0.031)	-0.204** (0.036)	-0.211*** (0.008)
GOVEX	-0.440*** (0.000)	-0.501*** (0.000)	-0.501*** (0.000)	-0.484*** (0.000)	-0.420*** (0.000)	-0.486*** (0.000)	-0.484*** (0.000)
VOAR		-0.107* (0.085)					
POLR			-0.046* (0.099)				
GOVR				-0.176*** (0.003)			
REGR					-0.287*** (0.000)		
ROLR						-0.246*** (0.000)	
COCR							-0.134*** (0.002)
Gözlem Sayısı	684	684	684	684	684	684	684
Ülke Sayısı	38	38	38	38	38	38	38
F	26.49	25.55	19.31	37.02	73.75	60.59	25.37
R ²	0.329	0.252	0.2476	0.270	0.346	0.321	0.270
Sabit Terim	9.477*** (0.000)	18.58*** (0.000)	12.858*** (0.000)	24.422*** (0.000)	33.964*** (0.000)	30.14*** (0.000)	20.60*** (0.000)

“***” işareti %1, “**” %5 anlamlılık düzeyini, “*” %10 anlamlılık düzeyini belirtmektedir. Parantez içerisinde (prob.) olasılık değerlerini, dışında yer alan değerler ise regresyon katsayılarını ifade etmektedir.

Tablo 9’da yer alan Driscoll-Kraay tahmincisinden elde edilen sonuçlara göre 1. Modelde yer alan Kurumsal Kalite İndeksi’ndeki bir birimlik artış %1 anlamlılık düzeyinde işsizliği 2.034 birim azaltmaktadır. GSYİH büyüme oranındaki artışlar 1.,2., 3., 4., ve 7. modellerde %5, 5. ve 6. modellerde %1 anlamlılık düzeylerinde işsizliği azaltmaktadır. Enflasyon oranındaki artışlar 7. Modelde %1, geri kalan tüm modellerde ise %5 anlamlılık düzeylerinde işsizliği azaltmaktadır. Kamu harcamalarındaki artışlar %1 anlamlılık düzeyinde tüm modellerde işsizliği azaltmaktadır. İndeksi oluşturan değişkenlerle ayrı ayrı modellenen analiz sonuçlarına göre ifade özgürlüğü ve hesap verilebilirlik ile politik istikrar ve şiddetin/terörizmin yokluğu

değişkenlerinin işsizlik üzerinde %10 anlamlılık düzeyinde negatif bir etkiye sahiptir. 4. Modelde yer alan hükümet etkinliği değişkenindeki bir birimlik artış işsizliği %1 anlamlılık düzeyinde 0.176 birim, 5. Modelde yer alan düzenleyicilik kalitesi değişkenindeki bir birimlik artış işsizliği %1 anlamlılık düzeyinde 0.287 birim, 6. modelde yer alan hukukun üstünlüğü değişkenindeki bir birimlik artış işsizliği %1 anlamlılık düzeyinde 0.246 birim ve 7. Modelde yer alan yolsuzluğun kontrolü değişkenindeki bir birimlik artış işsizliği %1 anlamlılık düzeyinde 0.134 birim azaltmaktadır.

3. Sonuç

Kurumsal kalitenin işsizlik üzerinde etkisi olup olmadığının araştırıldığı çalışma sonuçlarına göre kurumsal kalite arttıka işsizliğin azaldığı bulgusuna ulaşılmıştır. İşsizliği etkileyen temel makro ekonomik göstergeler olan GSYİH, kamu harcamaları, enflasyon ile işsizlik arasındaki ilişki teori ile uyumlu şekilde raporlanmıştır. Dünya Yönetişim Kalitesi göstergesini oluşturan alt bileşenlerin modele ayrı ayrı dahil edilmesi sonucunda bu değişkenlerle ile işsizlik arasında ters yönlü bir ilişki bulunmuştur. Temel bileşenler analizi ile elde edilen kurumsal kalite endeksi ile yapılan analiz sonuçlarına göre kurumsal kalite arttıka işsizlik oranı azalmaktadır.

Kurumsal kalitenin düşük olması birçok olumsuzluğu da beraberinde getirecektir. Hukukun üstünlüğünün olmadığı ölkelerde sözleşme güvenliği tehlikeye girer. Yolsuzluk ve rüşvetin varlığı kurumlara olan güveni sarsar. Politik istikrarın olmadığı, şiddet ve terör olaylarının sıkça görüldüğü ölkelerde ortaya çıkan belirsizlik ve risk ortamı piyasaları olumsuz etkiler ve yatırımların azalmasına neden olur. Böyle bir ortamda sadece yerli yatırımcı değil aynı zamanda yabancı yatırımcı da yatırım yapmaktan kaçınır.

Ekonominin itici gücü olan yatırımların azalması ekonomik büyümenin yavaşlamasına ya da ekonomide daralmaya neden olur. Ekonomik daralma dönemlerinde işsizlik artar. Ölkelerin temel makroekonomik sorunlarından biri olan işsizliği önlemek için çoğunlukla işgücü piyasaları regüle edilmektedir. Düzenleyici kalitesinin düşük olduğu ölkelerde iyi düzenlenmeyen işgücü piyasaları nedeniyle kayıt dışı istihdam genişlemektedir.

Son yıllarda yapılan çalışmalar işsizlik sorununun sadece iyi makro ekonomik politikalarla ortadan kaldırılamayacağına işaret etmektedir. Kurumsal kalite ile desteklenmeyen makro ekonomi politikalarının başarısının sınırlı olacağına dair kanıtlar gün geçtikçe artmaktadır. Bu nedenle işsizlikle mücadelede ölkeler sadece istihdamı artırıcı politikalara değil, aynı zamanda kurumsal kaliteyi de arttıran politikalara odaklanmalıdır.

Kurumsal göstergelerle ilgili çalışmaların sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Ekonomik gidişatın sadece iyi politikalarla dizayn edilemeyeceği, politika yapıcı ve uygulayıcıların kalitesinin, bu politikalara halkın duyduğu güvenin ve politika başarısının bir parçası olduğu genel bir kabul haline gelmiştir. Kurumsal göstergelerin makro ekonomik göstergeler üzerine etkilerini ele alan çalışmalar çoğunlukla büyüme ile olan ilişkisine odaklanmaktadır. İşsizlik ile kurumsal kalite ilişkisini inceleyen çalışmalar henüz geniş bir literatür oluşturmamakta ancak konuya olan ilgi gün geçtikçe artmaktadır. Yapılan ampirik analizler kurumsal kalitenin yükselmesinin işsizliği azaltmaya yönelik politikaların başarı şansını yükselteceğine işaret etmektedir. Bu çalışmadan elde edilen sonuçlar artan kurumsal kalitenin işsizliği azaltıcı etkisini analiz sonuçları ile destekleyerek konu ile ilgili literatüre ampirik bir destek sağlamaktadır.

Ampirik kanıtlar ışığında politika yapıcıların sadece iyi politikalar dizayn etmesinin işsizlik sorununu azaltmada başarı sağlayamayacağı görülmektedir. Bu nedenle iyi politikaların iyi işleyen kurumlarla desteklenmesi bir sorunluluktur. İşgücü piyasasını regüle eden kurumlara, sözleşmelere, hukukun üstünlüğüne ve politika yapıcı ve uygulayıcılara duyulan güven işsizliği azaltmaya yönelik politikaların başarısını doğrudan etkilemektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda ülkelerin politika başarısını artırmak için kurumsal kaliteyi artırıcı tedbirler alması önerilir.

Araştırma ve Yayın Etiği Beyanı

Etik kurul izni ve/veya yasal/özel izin alınmasına gerek olmayan bu çalışmada araştırma ve yayın etiğine uyulmuştur.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı

Yazar, makalenin tamamına yalnız kendisinin katkı sağlamış olduğunu beyan eder.

Araştırmacıların Çıkar Çatışması Beyanı

Bu çalışmada herhangi bir potansiyel çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Kaynakça

- Abé Ndjié, A., Atangana Ondo, H. and Ngoa Tabi, H. (2019). Governance and youth unemployment in Africa. *Labor History*, 60(6), 869-882. <https://doi.org/10.1080/0023656X.2019.1645320>
- Abrams, B.A. (1999). The effect of government size on the unemployment rate. *Public Choice*, 99(3), 395-401. <https://doi.org/10.1023/A:1018349411246>
- Acock, A.C. (2005). Working with missing values. *Journal of Marriage and Family*, 67(4), 1012-1028. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2005.00191.x>
- Ades, A. and Di Tella, R. (1997). The new economics of corruption: A survey and some new results. *Political Studies*, 45(3), 496-515. <https://doi.org/10.1111/1467-9248.00093>
- Asongu, S.A. and Nnanna, J. (2019). Foreign aid, instability, and governance in Africa. *Politics & Policy*, 47(4), 807-848. <https://doi.org/10.1111/polp.12320>
- Baltagi, B.H. and Wu, P.X. (1999). Unequally spaced panel data regressions with AR(1) disturbances. *Econometric Theory*, 15(6), 814-823. <https://doi.org/10.1017/S0266466699156020>
- Battaglini, M. and Coate, S. (2011). *Fiscal policy and unemployment* (NBER Working Paper Series No. w17562). Retrieved from https://www.nber.org/system/files/working_papers/w17562/w17562.pdf
- Bhargava, A., Franzini, L. and Narendranathan, W. (1982). Serial correlation and the fixed effects model. *The Review of Economic Studies*, 49(4), 533-549. <https://doi.org/10.2307/2297285>
- Bouزيد, B.N. (2016). *Dynamic relationship between corruption and youth unemployment: Empirical evidences from a system GMM approach* (World Bank Policy Research Working Paper No. 7842). Retrieved from <https://openknowledge.worldbank.org/server/api/core/bitstreams/916705cb-2e3b-553f-a351-a8ce4afb6140/content>
- Breusch, T.S. and Pagan, A.R. (1980). The Lagrange multiplier test and its applications to model specification in econometrics. *Review of Economic Studies*, 47(1), 239-253. <https://doi.org/10.2307/2297111>
- Cleff, T. (2019). *Applied statistics and multivariate data analysis for business and economics*. Berlin: Springer.
- Çoban, S. and Topcu, M. (2013). The nexus between financial development and energy consumption in the EU: A dynamic panel data analysis. *Energy Economics*, 39, 81-88. <https://doi.org/10.1016/j.eneco.2013.04.001>
- Das, P. (2019). *Econometrics in theory and practice: Analysis of cross section, time series, and panel data with Stata 15.1*. Berlin: Springer.
- Djankov, S. and Ramalho, R. (2009). Employment laws in developing countries. *Journal of Comparative Economics*, 37(1), 3-13. <https://doi.org/10.1016/j.jce.2008.10.003>
- Dray, S. and Josse, J. (2015). Principal component analysis with missing values: A comparative survey of methods. *Plant Ecology*, 216(5), 657-667. <https://doi.org/10.1007/s11258-014-0406-z>
- Dreher, A., Kotsogiannis, C. and McCorriston, S. (2007). Corruption around the world: Evidence from a structural model. *Journal of Comparative Economics*, 35(3), 443-466. <https://doi.org/10.1016/j.jce.2007.07.001>
- Driscoll, J.C. and Kraay, A.C. (1998). Consistent covariance matrix estimation with spatially dependent panel data. *Review of Economics and Statistics*, 80(4), 549-560. <https://doi.org/10.1162/003465398557825>
- Ferrera, M., Hemerijck, A. and Rhodes, M. (2001). The future of the European “social model” in the global economy. *Journal of Comparative Policy Analysis: Research and Practice*, 3(2), 163-190. <https://doi.org/10.1023/A:1011412012886>
- Greene, W. (2000). *Econometric analysis (Fourth edition)*. Englewood Cliffs: Prentice Hall.
- Hausman, J.A. (1978). Specification tests in econometrics. *Econometrica*, 46(6), 1251-1272. <https://doi.org/10.2307/1913827>

- Kaufmann, D., Kraay, A. and Mastruzzi, M. (2010). Response to ‘what do the worldwide governance indicators measure? *The European Journal of Development Research*, 22(1), 55-58. <https://doi.org/10.1057/ejdr.2009.49>
- Malik, A.H., bin Md Isa, A.H., bin Jais, M., Rehman, A.U. and Khan, M.A. (2022). Financial stability of Asian nations: Governance quality and financial inclusion. *Borsa Istanbul Review*, 22(2), 377-387. <https://doi.org/10.1016/j.bir.2021.05.005>
- Mark, J. and Nwaiwu, J.N. (2015). Impact of political environment on business performance of multinational companies in Nigeria. *African Research Review*, 9(3), 1-10. <http://dx.doi.org/10.4314/afrr.v9i3.1>
- Mauro, P. (1998). Corruption and the composition of government expenditure. *Journal of Public Economics*, 69(2), 263-279. [https://doi.org/10.1016/S0047-2727\(98\)00025-5](https://doi.org/10.1016/S0047-2727(98)00025-5)
- N’Guessan, T. (2001). Bureaucracy and programme conditionality. *African Development Review*, 13(1), 6-25. <https://doi.org/10.1111/1467-8268.00031>
- Pesaran, M.H. (2004). *General diagnostic tests for cross section dependence in panels* (CESifo Working Paper No. 1229). Retrieved from <https://www.cesifo.org/en/publications/2004/working-paper/general-diagnostic-tests-cross-section-dependence-panels>
- Salami, C.G.E. (2013). Youth unemployment in Nigeria: A time for creative intervention. *International Journal of Business and Marketing Management*, 1(2), 18-26. Retrieved from <http://www.ijbmm.com/>
- Schultz, T.P. (1999). *Labor market reforms: Issues, evidence, and prospects* (Economic Growth Center Discussion Papers No. 6-1). Retrieved from <https://elischolar.library.yale.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1809&context=egcenter-discussion-paper-series>
- Sharma, S. (1996). *Applied multivariate techniques*. New York: John Wiley and Sons, Inc.
- Sylla, N.S. (2013). Measuring labour absorption problems in developing countries: Limitations of the concept of unemployment. *International Labour Review*, 152(1), 27-41. <https://doi.org/10.1111/j.1564-913X.2013.00167.x>
- World Bank. (2021). *Worldwide Governance Indicators* [Dataset]. Retrieved from <http://info.worldbank.org/governance/wgi/>
- Yerdelen Tatoğlu, F. (2016). *Panel veri ekonometrisi Stata uygulamalı*. Ankara: Beta Yayıncılık.

DOES INCREASED INSTITUTIONAL QUALITY REDUCE UNEMPLOYMENT? EVIDENCE FROM OECD COUNTRIES

EXTENDED SUMMARY

The Aim of the Study

Unemployment, one of the main macroeconomic indicators, is an important issue for all developed and developing countries. From the point of view of economic theory, the labor market has a leading role. Unemployment, which is a phenomenon of the labor market, retains its importance by pointing to the inefficiency of resource allocation, the sociological problems it causes, and its political consequences. The sensitivity of government and policy-makers to macroeconomic performance is reflected in the measures their countries have taken to prevent unemployment and in the regulations related to labor markets. However, like all economic problems, the problem of unemployment cannot simply be eliminated by good policy. The rapidly growing literature on institutional economics points out that the success of economic policies will be limited in countries where the institutional infrastructure is inadequate. For this reason, in addition to the economic conditions of countries, institutional quality also plays an important role in addressing the problem of unemployment. The number of studies in the literature on this subject is very limited. This study aims to examine the relationship between unemployment and institutional quality by using the data of 38 OECD countries for the period 2002-2019 and contribute to the literature.

Methodology

In this study, the relationship between unemployment and institutional quality was examined over the 2002-2019 period by applying panel data analysis in 38 OECD countries. Corporate Governance Quality Index consists of Worldwide Governance Indicators including that voice and accountability, political stability and absence of violence/terrorism, government effectiveness, regulatory quality, rule of law, and control of corruption. This index was created with Principle Component Analysis (PCA). Other explanatory variables are the GDP growth rate, inflation rate, government expenditures, and population growth rate. Our model is as follows:

$$TOTUNEM_{it} = \beta_0 + \beta_1 GOVQI_{it} + \beta_2 GDP_{it} + \beta_3 INF_{it} + \beta_4 GOVEX_{it} + u_{it} \quad (1)$$
$$i=1, \dots, 38; \quad t=1, \dots, 18$$

Where TOTUNEM is the total unemployment rate, GOVQI is the Corporate Governance Quality Index, GDP is the Gross Domestic Product growth rate, INF is the inflation rate, and GOVEX is the Government Final Consumption Expenditures growth rate. Data for all variables are annual and collected World Bank database. The countries included in the analysis are; Australia, Austria, Belgium, Canada, Chile, Colombia, Costa Rica, Czechia, Denmark Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Israel, Italy, Japan, Korea Republic, Latvia, Lithuania, Luxembourg Mexico, Netherlands, New Zealand, Norway, Poland, Portugal, Slovak Republic, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey, United Kingdom, and the United States.

Empirical Results

According to the results, the fixed effects model is chosen and the series are stationary. Auto-correlation, heteroscedasticity, and cross-section dependency problems were found in the model. Despite these problems, the Driscoll-Kraay standard errors were used to make accurate regression estimations. According to the Driscoll-Kraay estimator results, the corporate governance quality index has a negative and statistically significant effect on unemployment.

Conclusion

According to the findings of the study, an increase in the Governance Quality Index reduces unemployment. In all models, increases in GDP growth rate, public expenditures, and inflation variables reduce unemployment. According to the findings of the analysis, increases in all variables that comprise the governance quality index reduce unemployment.

In the light of empirical evidence, it is seen that policy makers only designing good policies will not be successful in reducing the unemployment problem. It is therefore imperative that good policies are supported by well-functioning institutions. Confidence in regulatory institutions, contracts, the rule of law, and policy makers directly affects the success of policies aimed at reducing unemployment. In line with these results, it is recommended that countries take measures to increase institutional quality in order to increase policy success.